

► 19 Mayo, 2018

La crònica literària de la setmana

Crema tòpics

SUPERGLÚ

Llúcia Ramis
Barcelona

De vegades donam per bona alguna cosa simplement perquè no ens corregeixen. No sé si seria el cas de la paraula *distòpia*. Hall del CCCB. Dues noies de 30 anys s'expliquen mútuament com es fan els petits monyos que duen al cap i semblen bolets. Darrere s'asseu un quarantí que porta el lema "Jedi coach" a la camiseta. El cicle es titula *Som adults?*

Lynne Segal parla d'*Educar el diseg: moments de felicitat compartida*. Diu que a la cultura popular hi ha una clara tendència cap a la distòpia, de *Blade runner* a *Els jocs de la fam*, passant per *El conte de la serventa* o *Matrix*. La intèrpret ho tradueix per distòpia, que, segons el DIEC, és la posició anòmala d'un òrgan, d'una part del cos. El diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans no recull el terme que fa de contrapunt a utopia. "Quantes posicions anòmales d'un òrgan calen per entendre que vivim en una situació fràgil i que l'enemic és el populisme de dretes?", imagin que pregunta Segal. Si es diu *Cleòpatra* i *pneumònia*, potser *distòpia* és correcte.

Són temps d'incertesa, però aquí no s'acaba el món. Sobretot tenint en compte que mai no hem estat bons en això de predir el futur, afegeix Segal: "Els grans moments de la història sempre ens agafen desprevinguts". Els escenaris més durs s'han vist interromputs per moments d'alegria compartida. Exemples: Maig del 68 o l'anomenada vaga de pa i roses, que el 1912 reduí la jornada laboral de les treballadores. La dramaturga Carlota Subirós ha començat dient que no es pot entendre l'afany utòpic sense entendre la frustració. Per Segal, la felicitat se'ns ven com un producte, com si fos independent de la vida col·lectiva, quan no és així. Nascuda a Sydney, als anys setanta vivia en una comuna al nord de Londres. Allà les mares compartien la criança dels seus fills. Projecta una foto de l'època. Hi surt fumant, tot i que fa uns dies li assegurà al metge que no ho havia fet mai.

MONTSE GIRALT

MONTSE GIRALT

MONTSE GIRALT

"Crec que no són drogues", aclareix.

Del no-lloc ideal, o de la societat indesitjable que no recull el DIEC, ens traslladem al lloc comú. La cançó *Jenifer*, dels Catarres, diu: "Jo que penso que en Serrat sempre ha estat un traïdor, al meu cotxe només sona Lluís Llach...". D'on ve aquest tòpic? El professor de literatura comparada David Viñas Piquer

Diu Segal que "els grans moments de la història acaben agafant-nos desprevinguts"

ho va voler esbrinar perquè l'incomodava: els tòpics tenen un fons de veritat que garanteix que perdurin en el temps, però només fan gràcia si no ens afecten (tret que siguem capaços de riure'ns de nosaltres mateixos). I explica un acudit: dos jueus passen per davant d'una església catòlica on ofereixen vint euros a cada persona que es converteixi a aquesta religió. Una setmana després, un li pregunta a l'altre si l'oferta deu ser certa. L'altre contesta: "Com sou els jueus, sempre pensant en els diners!". Més acudits: "La meua sogra em tracta com Déu, sap que existeixo però no em pot veure".

La sogra està entre el públic que omple La Central. Eva Piquer, cosina de l'autor, ha recor-

dat que la cultura és el que queda quan tot s'ensorra i ja no queda res. Diu que a casa dels seus pares sempre van sonar Llach i Serrat i Aute i Paco Ibáñez, i no vol triar. Explica de quina manera la irrupció de Bob Dylan acompanyà primer i estimulà després els cantautors, que també desenvoluparen una ambició literària. Parla de la polèmica que suscità el fet que li donassin el Nobel. Poc importa que es fes dir així en honor a Dylan Thomas, que les seves lletres puguin llegir-se com a versos, o que autors com Miriam Cano (que, per cert, li confessà que anava d'oient a les classes de Viñas) s'interessés per la poesia arran d'escollir Lonard Cohen i Dylan.

La qüestió és que Viñas va canviar el seu plantejament amb la idea d'estudiar què fa poeta un cantant, i així és com sorgí Serrat, Llach i l'efecte Dylan. Un llibre que combina estratègia, perícia narrativa i nervi d'escriptura, segons la directora d'Edicions de la Universitat de Barcelona, Meritxell Anton. I que va ser el més venut del segell per Sant Jordi. "He intentat cremar el tòpic...", comença a dir l'autor, quan un xaval l'interromp. És Abel Capdevila, fill de Piquer. Té 15 anys i és mag. "Has dit cremar el tòpic?", pregunta. Llavors

'Distòpia'. Lynne Segal davant Carlota Subirós dilluns al CCCB. Van parlar d'*Educar el diseg: moments de felicitat compartida* i de la nostra tendència a la distòpia...

Rere el bard
Meritxell Anton, editora d'Edicions Universitat de Barcelona, al costat de David Viñals a la presentació de *Serrat, Llach i l'efecte Dylan* a La Central

Jordi Usher. Josep Lluís Badal, l'editora Iolanda Batallé, Natàlia Cerezo i David Monteagudo, al fantàstic pati de la llibreria Casa Usher, al barri de Sant Gervasi

obre un exemplar, i de les seves pàgines surten flames. Foc. Gran aplaudiment. I del lloc comú passam als llocs de trobada. Tres autors de :Rata_ es reuneixen al jardí de Casa Usher, on hi ha una buguenvíllia esplendorosa i els mosquits piquen a través de les mitges espesses. L'editora Iolanda Batallé confessa que aquesta és la seva segona llar i fa tràfic de flors amb les llibreteres. De fet, li han preparat un brot de gerani supersònic a Josep Lluís Badal, flamant guanyador del Serra d'Or de Novel·la amb *Les coses que realment han vist aquests ulls inexistents*. Es veu que la seva salsa de tomàtiga és excepcional, però res comparable a les truites que fa David Monteagudo, la recepta de les quals ja demostra que és escriptor. Ell, que va ser Jove Talent Fnac amb més de 40 anys, quan publicà *Fin* a Acanalado, s'ha consagrat amb *Avui he deixat la fàbrica*. Els acompanya Natàlia Cerezo, que debutarà a l'agost amb el recull de contes *A les ciutats amagades*. Parlen de la felicitat compartida que suposa haver trobat el seu lloc. I encara no sé com és *distòpia* en català. ●